

An Bhruiséil, 1 Márta 2023
(OR. en, it, pl)

Comhad Idirinstitiúideach:
2021/0197(COD)

6740/23
ADD 1 REV 1

CODEC 247
CLIMA 96
ENV 167
TRANS 70
MI 135

NÓTA MAIDIR LE MÍR "I/A"

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	Coiste na mBuanionadaithe/An Chomhairle
Ábhar:	Dréacht-RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE lena leasaítear Rialachán (AE) 2019/631 a mhéid a bhaineann leis na caighdeáin feidhmíochta maidir le hastaíochtaí CO ₂ a láidriú do ghluaisteáin nua paisinéirí agus d'fheithiclí nua tráchtála éadroma i gcomhréir le huailmhian aeráide mhéadaithe an Aontais (an chéad léamh) – Glacadh an ghnímh reachtaigh = Ráitis

Ráiteas ón Iodáil

Aontaíonn an Iodáil leis an sprioc dícharbónú a dhéanamh ar an earnáil iompair de bhóthar agus tá sí lántiomanta di, ós rud é gur den riachtanas astaíochtaí CO₂ na hearnála sin a laghdú chun cuspóirí aeráide an Aontais a bhaint amach, go háirithe na hastaíochtaí ó charranna paisinéirí agus ó fheithiclí saothair éadroim.

Creidimid, i gcás na hearnála mótarfheithiclí, gur gá an dícharbónú a shaothrú i gcomhréir le prionsabail aistrithe atá inmharthana go heacnamaíoch agus cothrom go sóisialta i dtreo astaíochtaí nialasacha agus na neodracha teicneolaíche.

Is cinnte go dtacaímid le leictriú feithiclí éadroma. Ní chreidimid, áfach, gur cheart gurb é seo an t-aon chonair sa chéim idirthréimhseach i dtreo astaíochtaí nialasacha.

Tá gá le hathruithe móra a dhéanamh san earnáil fhoriomlán mótarfheithiclí is gá a phleanáil agus a threorú leis an aird chuí chun leictriú a dhéanamh, d'fhonn éifeachtaí neamh-inmhianaithe eacnamaíocha, tionsclaíocha agus sóisialta a sheachaint. Is le daoine ar bheagán ioncaim carranna ina bhfuil innill theirmeacha agus beidh siad i gcúrsaíocht i ndiaidh 2035 go fóill. Beidh an rath a bheidh ar charranna leictreacha ag brath go mór ar an gcaoi a n-éireoidh siad inacmhainne do na saoránaigh sin.

Idir an dá linn, ligfear leis an neodracht theicneolaíoch do na Ballstáit leas a bhaint as na réitigh go léir atá ar fáil dóibh chun an earnáil iompair a dhíchárbónú, de réir a ndálaí agus a bpointí tosaithe náisiúnta féin. Cinnteofar le húsáid breoslaí in-athnuaite, atá comhoiriúnach d'innill theirmeacha, go dtiocfaidh laghdú láithreacha ar astaíochtaí gan íobairtí eacnamaíocha neamhréireacha a iarraidh ar shaoránaigh. Ar an lámh eile, más leictriú éigeantais a bheadh i gceist, tá baol ann nach nglacfadh an margadh leis go fonnmhar, rud a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh do mhonaróirí carranna agus veaineanna. Chuirfeadh sé cosc chomh maith ar fhorbairt theicneolaíoch inneall hibrideach ar beag an dochar a dhéanann siad don chomhshaol.

Ó thaobh na tionsclaíochta de, beidh deis thábhachtach ag baint le héileamh méadaithe ar bhreoslaí in-athnuaite don earnáil pheitricimiceach í féin a thiontú.

Agus sprioc laghdaithe 100 % ar astaíochtaí bunaithe do 2035, agus gan aon dreasacht a bheith beartaithe d'úsáid breoslaí in-athnuaite, níl an Rialachán beartaithe i gcomhréir le prionsabal na neodrachta teicneolaíche. Ní féidir leis an Iodáil tacú leis dá bhrí sin.

Meabhraítear dúinn go bhfuil an sprioc laghdú 100% a dhéanamh ar astaíochtaí ag brath ar roinnt dálaí éagsúla, lena n-áirítear:

- slabhra luacha inneall agus ceallraí leictreacha a fhorbairt san Aontas;
- soláthar inbhuanaithe agus éagsúlaithe na n-amhábhhar a bhfuil gá leo;
- bonneagair leordhóthanacha athluchtaithe agus athbhreoslaithe;
- feabhas ar an líonra leictreachais ionas go mbeidh sé in ann ag an méadú ar an éileamh;
- oiriúnú ar an earnáil iomlán mótarfheithiclí, agus trí na scileanna riachtanacha a chur ar fáil;

- glacadh an mhargaidh leis na feithiclí, rudaí ba cheart a bheith ar fáil ar phraghas inacmhainne, go háirithe do theaghlaigh agus do na tomhaltóirí is leochailí.

Mura gcuirfear dálaí den sórt sin ar fáil, nach bhfuil a gcomhlíonadh ag brath ar chur chun feidhme Rialacháin 2019/631, agus air sin amháin, agus a cheanglóidh infheistíochtaí agus bearta cúitimh suntasacha, beidh tionchar fíorghéar ag an sprioc i dtéarmaí eacnamaíocha, sóisialta agus comhshaoil, agus ar uathriail straitéiseach an Aontais.

Tugaimid dár n-aire sa mhéid sin, go dtí seo, go bhfuil cur chuige rialaitheach roghnaithe ag an Aontas den chuid is mó, ach go bhfuil pleananna spreagtha glactha ag na Stáit Aontaithe (le IRA) agus ag an tSín.

Creidimid dá bhrí sin gur cheart don Choimisiún an méid seo a leanas a dhéanamh:

- tacú, leis na modhanna go léir atá ar fáil, idir reachtach agus bheartas airgeadais, le haistriú na hearnála mótarfeithiclí, go háirithe FBManna;
- faireachán agus tuairisciú tráthúil uileghabhálach a dhéanamh ar an dul chun cinn i dtreo astaíochtaí nialasacha ó shoghluaisteacht ar bhóithre, agus na himthosca go léir a chuireann le haistriú costéifeachtach cóir á measúnú, lena n-áirítear measúnú ar bhearnaí féideartha cistiúcháin, mar a aithníodh sa Rialachán (airteagal 14a);
- a áirithiú, i gcás an fhaireacháin, an mheasúnaithe agus na tuarascála thuasluaite, go ndéanfar athbhreithniú ceart stuama ar na spriocanna in 2026, dá bhforáiltear sa Rialachán (airteagal 15);
- obair leantach ar an soláthar maidir le feithiclí a ritheann ar bhreoslaí atá neodrach ó thaobh CO2 de, agus orthu sin amháin, a chlárú tar éis 2035 (brollach 11);
- togra a dhéanamh chun sásraí a chur san áireamh sa Rialachán lena ndéantar cuntas ar na tairbhí a bhaineann le breoslaí in-athnuaite ó thaobh laghdú ar astaíochtaí CO2.

Ráiteas ón bPolainn

Cuireann an Pholainn go láidir i gcoinne ghlacadh an ghnímh reachtaigh seo.

Níl sí i bhfabhar na dtáillí ná na n-ualach nua atá á gcur ar shaoránaigh, e.g. tríd an gcostas ar rochtain ar bhreosláí a mhéadú. Ba cheart aon chostais bhreise a eascraíonn as na hualaí nua a chur ar mhonaróirí seachas ar shaoránaigh. Ba cheart do reachtaíocht an Aontais dreasacht a thabhairt do mhonaróirí gluaisteán feithiclí astaíochtaí nialasacha a chur ar fáil ar an gcostas is ísle is féidir do shaoránaigh. Ba cheart a chur san áireamh sa reachtaíocht freisin dálaí éagsúla na mBallstát aonair, ionas nach ndéanfar srathú sóisialta, bochtaineacht nó eisiamh sóisialta a ghéarú.

Ba cheart a chur san áireamh sna treochtaí darb aidhm astaíochtaí feithiclí a laghdú an acmhainneacht chun margaidh atá ann i dtaobh shaintréithe teicneolaíochta na monaróirí feithiclí nó trealaimh feithiclí, chomh maith leis na gnéithe eacnamaíocha, agus aird chuí á tabhairt ar acmhainneacht airgeadais shaoránaigh an tíre.

Ina theannta sin, níl aon ghlacadh ag an bPolainn le cuimsiú na ndíolúintí do mhonaróirí sóbhrandaí áirithe; tá an méid sin ar neamhréir leis an bprionsabal ginearálta gur cheart do gach earnáil astaíochtaí a laghdú ar bhealach atá cothrom ó thaobh na sochaí de. Tráth géarchéime, ba cheart maoluithe a dhíriú ar na saoránaigh is boichte seachas monaróirí gluaisteán sóchais. Dá bhrí sin, cuireann an Pholainn in iúl go gcuireann sí i gcoinne an ghnímh reachtaigh seo.